

Frá sýningunni Preifað á himnunni í Listasafni Reykjavíkur — Hafnarhúsi — Ljósmynd Brooks Walker

Preifað á himnunni

Touching the Membrane

Margrét H. Blöndal

Hafnarhús

8. nóvember – 31. desember 2007

Installation view from Touching the Membrane at the Reykjavík Art Museum — Hafnarhús — Photo Margrét H. Blöndal

Ég sit við gluggann, lesandi göður, sem horfir við Strandgötu. Bjarni af flugeldum leiftrar að baki byggingunni handan götunnar og upp til skýja. Birtan er mjúk eins og náttljós, lifnar og deyr í senn með endurteknum hwellum. Flugvél flýgur yfir, ég hef búið hér í sjö mánuði, algengasta sýnin úr gluggakistunni er flugvél sem hverfur í skýin. Andartaki síðar, er sýnin á himnum, regnbogi í svartvítu, far flugvélarinnar. Ég hef aldrei raunverulega hugsað um þetta fyrirbæri þegar flugvél klýfur ský, sem virðist ósnertanlegt og jafnvel ríkjandi á himninum. Þar sem línan klýfur er inngangur að næturhimninum og ég gleymi mér í mynduðum heimi þar sem ég get gengið að skýjum. En í sömu mund ötta ég mig á fjarlægðinni til himinsins, form og rými verða raunveruleg og tilvera mín aftur jarðbundinn. Það er eins og ég fylgi flugdrekasputta frá hendi minni þar til hann hverfur út í bláinn.

Línan verður punktur og við punkturinn erum einir í heiminum. Gildi hans eykst uns hann sagnar mig í gegnum sig. Ég veð og veð og þarvaðann tref í viðleitni minni til að skerpa sýn mino á þessu andartök og það hvernig þau eru frábrugðin því sem á undan kom. Ég vil algera þessi augnablik, taka ljósmynd, gera lögum þeirra að tákmynd. Í órvæntingaræðgi minni til að hlutgera, kemst ég ekki hjá fjarlægðinni. Mig langar til að finna sérstaka afmarkaða heild þar sem ég get fundið mig og mér til mikillar furðu finnst mér það fullkomlega eðlilegt. Því reyni ég, í trássi við daglegt innsæi mitt, að einbeita mér í staðinn að keimi eigin ihugunar og umhverfis. Appelsínugul götuljós, skarpar brúnir á blokkinni minni og mín eigin krækilotta staða við gluggann, eru formmyndir sem renna saman í furðum slegið myndur. Þær gæða hver aðra lífi á sama hátt og myndir og það sem er utan ramma þeirra. Til þess skrifa ég þetta að þessi andartök séu ávarandi og þótt þér, lesandi göður, finnst þau þér óvirkandi hafa þau þegar orðið fyrir snertingu augna þinna.

Það má greina hrynjandi í skynjunni, óþekkt sem velkist rekaviður með árfloamnum. Með fari rekans niður ána, fylgir hugurinn upp og niður og fram og aftur í fimann. Hann heldur áfram lengra en augu þín sjá, fylgir eftir uns hans staldrar við, kemur að öðru sjónmiði. Hrynjandi

Ljósmynd/Photo Brooks Walker

þessi er vægðarlaus, hún fer ekki hjá, hún breiðir sig um. Hin óregulega hrynjandi verður til við hringnsnúning himintungla, í takt við hjartað þitt og í samhljómi við alheiminn, svo samgróin dýrlegum líkama þínum að þú finnur stöðugt fyrir henni á hljóðhimnunni. Það er nauðsynlegt að taka því sem sjálfsgöðum hlut en spurningin um það hvernig við hreyfumst í átt til þeirrar hreyfingar sem gerir okkur kleift að snúast, hún liggur í loftinu. Viðfang og miðill Margrétar H. Blöndal er þessi hrynjanda og spurn.

Listakonan notar ljósmyndir, sem hún tekur óspart, af ýmis konar umhverfi og aðstæðum. Hún lítur yfir þessar myndir og lætur þeim eftir að fanga athygli sína, til að verða að öðrum myndum, teikningum. Hún fylgir hárfinni línu sem liggur frá frummyndunum yfir í annan stað. Smáatriðið bergmálar uppruna sinn og vekur grun um nánd. En á aðfáttarlausari hátt verður það til í sjálfu sér og vegna sjálfs síns, hriðið úr frumhverfi sínu til sjálfstæðrar tilveru.

Smáatriðið er roðið ölluflúli eins og lílgefandi smyrsl, bletturinn endurstæðsetur það og þegar olían blandast vatnslitunum og pappírnum, verður til eitthvað nýtt: hið lítt merkanlega atriði, örllítil hluti heillar sviðsetningar er orðið sérstakt svið. Verk Margrétar og innsendingar eiga einnig þessa endurnýjuðu einangrun sameiginlega. Að baki vomri andi upprunalegs notagildis hlutanna, frumstaðsetningar þeirra í hvunnlegsleikanum. En þér hafa endurgerst líkt og hver um sig væri lítil plánetu sem skapaði sér tilverugrundvöll með því að draga að sér allan það efnivið sem í nándinni er.

Þetta val og lausn úr viðjum getur virst trúflandi, örökrett og óþægilega áreiðandi. En þetta er meira en einföld tilfærsla á kunnulegum hlutum til þess að velta upp spurningum um hlutverk þeirra í okkar tilveru. Nálgunin byggist á innsæi, fyrir mér er hún fráneyg svo sem einn haukur, heldur þræðinum, yrkir þann garð sem hún er búin að plægja. Hún fylgir hugboðum og leyfir þeim að taka á sig sína eigin lögum jafnt í öllubörnum teikningum og verkum gerðum úr gömmli, fraudi og snörum. Lífr hljóma í gegnum áferð tilviljunarkennds fundar þegar efnir eru hrifin úr frumhverfi sínu, firt tíma sínum og hrynjandi, þeim umbreytt og þau endursköpuð. Margrét fer með efnin að eigin vild eins og þörf og nauð krefur, í tengslum við verk sín sem snúast um gagnkvæmt eftirlæti efnis og anda. Í nánu sambandi við hráefni sín flettir hún ofan af ýmsu lífgæti, sem birtast ekki einungis sem leikmunir, heldur lífandi eindir sem hún hefur leyst úr viðjum með virðingu fyrir lífrænu og innhverfu eðli hvorrar þeirra.

Verkin hafa líka í sér þá virðulegu fjarlægð samkenndar sem þú sýnir þér ókunnugri manneskju sem þú mætir á götu. Þú kannst að gera þér hugmyndir um hana, vitandi þó að þú ert í óþrætlanlegri fjarlægð frá henni. Sú þversögur sertiingar er líka miðlæg í verkum Margrétar: í dýpstu nánd við það sem þú telur þig geta greint út frá gömlum vana skynfæranna, ertu samt svo fjarri nokkru þekkingarfræðilegu haldreipi.

Mér er ljóst að þessi örfina fjarlægð er krafturinn í verkum hennar og kemur okkur til að skynja miðil þeirra og hreyfingu. Rýmið sem opnast í verkunum er einmitt rýmið milli þín og þeirra og minnir hljóðlaust á eigin nærveru og hverfuleika hennar. Hvernig listakonan býr um sig í rýminu og teiknar í skugga og horn, nýtir sér lítt áberandi staði, hnyttir saman þessi huglægú augnablik til að skapa nýja og vekjandi hrynjandi, ókunnuglega og áleitna ljóðrænu. Hvert verk er sett eins og nóta í nótnasiðu sýningarrýmisins og við rölt áhorfandans milli verkanna fær það hljóm. Verkin bjóða hverjum áhorfanda að ákveða mörkin milli sjónræns veruleika og ímyndunar, á milli heima sem okkur hefur verið kennt að séu ólíkir og útlíki hver annan.

Öll ummerki flugeldanna eru horfin af himni, skýin hafa vikið og stjörnulaus nóttin eftir ein. Myndavélin mín liggur óhreyfð á hillu en í köldu haustloftinu hef ég ratað á all viðamikinn stíf sem ég yfirgef. Og er ég nú sný mér að öðru geri ég mér grein fyrir því að hin sérstaka aðferð Margrétar við að draga fram og umbreyta er áhrifamikil áminning um grunnsamhengi skynjunar og ímyndar. Meiru máli skiptir þó keimurinn sem fylgir á eftir, þ.e. vitneskjan um að sá vefur sem hún spinnur og fangar okkur í sé einatt nálægur.

Í fylstu einlægni

Chris Fite-Wassilak
London, 29. september, 2007

Lauslega snarad

Reader,

I am sitting on a windowsill overlooking Shore Road. The subdued flash of fireworks is blinking from behind the building across the street onto the ceiling of clouds, their light soft like a night light, toying in and out with the echoing bangs. A plane flies overhead: I have lived here seven months, the most common sight that of airplanes disappearing behind clouds. Minutes later, what's left is a rainbow in negative, a startling curve. I have never thought of the displaced wake of a plane's trajectory, passing through a cloud that seems unperturbed if not dominant in the sky. This line cuts an access point, that looks up through to the night sky and slips in to my reoccurring fantasy of walking on clouds, while at the same time marking its distance to me, making real its shape in space and through this awareness my own. As if tracing a kite line from my hand as it fades surely with distance to this point.

My attention to this arc is isolating, creating an impression of a singular point through which I am drawn. I am struggling, treading in water trying to focus on this moment and how it is separate from the one that came before, how it is any different. I want to distill this, to take a photo, I want to capture that shape as an emblem. I know, despite myself, I am abstracting the experience in an urge to objectify, to find a particular, enclosed entity in which to invest an identifiable feeling, which I find surprisingly natural. And so I try, against my daily intuition, to shift my attention instead to the relay of my own attentions and my surroundings. The enmeshed textures of the orange street lamps, hard edges of the apartment block, my own crouched stance at the window,

Installation view from *Touching the Membrane* at the Reykjavík Art Museum — Hafnarhúsið — Photo Brooks Walker

mutually informed in a same way that images are of what lies outside their framed space. I have, of course, isolated this cluster of moments by writing it here for you to read, but just as you might feel separate from this incident it has now been touched by your eyes too.

There is a rhythm here, akin to watching flotsam drift by as it bobs up and down with the water's current. Its path existed before and continues beyond your sight, your head turning with it in time and eventually on to another point. It is a relentless rhythm, not passing by but branching out in all directions: the unsteady beat created in movement, in the actions of bodies in orbit. It is an animal rhythm, that beats in time with your heart, that is in concert with the cycles of day and night, of seasons and years, that is so ingrained you move on this membrane even now. It is, by necessity, taken for granted, but the question of how we might come to understand and perceive our own perception, how to move towards the very means through which you move, hangs over the space in front of you. It is this pulsing fabric that Margrét H. Blöndal takes as a subject and medium for her work.

She has told me of pictures she's taken, images and scenes she has scanned over retrospectively and used to create her drawings. The original settings seem welcoming, intimate, but ultimately are, I feel, irrelevant, as she traces a delicate and deliberate line away from the pictures to a refractory new context. From each photo, her drawings bring forward a detail, singling out an element and bringing into its own context. The detail echoes its source image, the moment and angle of its capture hinting at narrative. But more directly, it becomes into being in and of itself, plucked from its surroundings to exist independently. Daubed with olive oil like a life-giving ointment, the stain re-situates the detail, mingling with its watercolours and the paper, to make an entirely new entity: the unnoticed mark, just one constituent of a whole scene, has become the site of engagement. Her objects and installations, too, share this act of renewed isolation. We can sense the ghost of their original uses and placements, taken from household objects and habitual scenes. But they are remade, as if each is a small planet that created its existence from pulling in the materials immediately surrounding it. These objects now inhabit and lurk among spaces that are designed to be inconspicuous, to exist as new beings in themselves.

This act of selective extrication is halting, disruptive, and quietly troubling. But this is more than simply re-placing familiar objects before us to question their role in our lives. There is a visceral instinct in her approach; I see her as a clear-eyed hawk, a thread bearer, a gardener, following hunches and feelings to allow them to take their own shape, whether it might be through her oil-haloed drawings or objects made from rubber, foam, and string. Resounding with a particular colour on the street, or savouring the texture of a chance encounter, these elements are rent from their original context, abstracted from their respective

moments and rhythms, transformed, and arranged anew. She bites, tears, stitches and shreds as the feeling necessitates, but not as merely an imprint of her own psychology. The relationship is like a mutual fulfilment of intuition, a demanding correlation between her and the materials used. Communicating intimately with her ingredients, she unfolds sparse and delicate objects that don't feel like props or pawns but living forms that she has set free, with an organic, introverted quality to each work. Like someone passing by on the street, you accord a respectful distance and empathy with each piece, you sense its presence that brings into focus its own being and through that its relationship to you. And just as you might hold imaginings about the person walking by, each of Margrét's works maintains a central paradox, one that is immediate and innate: that of distance, that is at once private and inwardly focused and ineradicably external and separate.

I feel it is this tenuous distance with which her work takes issue, calling us to sense its medium and movement. The space the work opens up is that between yourself and itself, speaking silently of our own presence and its transformative potentialities. Her inhabitation of the space, drawing in the shadows and corners, making use of the unnoticed gaps and stretches, binds together these abstracted moments to create an entirely new and startling rhythm, unfamiliar but hauntingly poetic. Each piece is placed like a musical note in the score sheet of the gallery space, put into play by the wanderings and scannings of each visitor as they negotiate the columns of the Harbour House. What Margrét creates allows each viewer to enact the liminal fabric that weaves together the visual and the imaginary, areas that we have learned to regard as distinct and mutually exclusive. Here, the subject and object, the viewer and the viewed, are interchangeable, for it is the space through which these interact and woven together that is made manifest.

By now, the bare dandelion shapes of the spent fireworks have drifted past, and the clouds have moved on to reveal a starless night. My camera has remained on its shelf, and I have sat here in the cold Autumn air, having stumbled onto a swollen path that I now turn away from. As I look another direction, I know Margrét's particular method of extraction and transformation is an effective reminder of the essential connection between our perception and imagination. But maybe more essentially, I take with me the thought that the textures that she folds us into are always present.

Yours sincerely,

Chris Fite-Wassilak
London, September 29, 2007

Um listamanninn

Margrét H. Blöndal

Fædd árið 1970 í Reykjavík þar sem hún býr nú.

Margrét H. Blöndal útskrifaðist úr fjölbáttakneidd Myndlista- og handiðaskóla Íslands árið 1993. Árið 1997 lauk hún MFA gráðu frá Mason Gross School of Arts, Rutgers Univeristy í New Jersey í Bandaríkjunum.

Margrét hefur sýnt víða bæði heima og erlendis síðan 1994. Síðustu einkasýningar hennar árið 2007 voru haldnar í Solvent Space í Richmond í Bandaríkjunum, Mother's Tank Station í Dyflinni á Írlandi og í Gallery Alessandra Bonomo í Róm á Ítalíu. Árið 2005 sýndi hún í Nicolas Krupp Gallery í Basil í Sviss, Dandruff Space and Shroud í New York í Bandaríkjunum og á Listahólið Reykjavíkur.

Margrét hefur tekið þátt í fjölda samsýninga, árið 2006 sýndi hún til að mynda í Listasafninu á Akureyri, Mother's Tank Station á Írlandi og í Kunsthaus Baselland í Sviss. Árið 2005 sýndi Margrét verk sýn meðal annars í MAC – samfimalistasafninu í Chile, Plug-In Institute of Contemporary Art í Manitoba í Kanada, Site-Actions í Póllandi, Árnessafni og í Listasafni Íslands.

Meðal fjölda viðurkenninga sem Margrét vann til árið 2006 má nefna tilnefningu hennar til Sjónlistaverðlauna Íslands, tveggja ára útlutun úr Launasjóði myndlistarmanna og úthlutun í NKD Norræna listamannasetrinu í Dale í Noregi.

About the artist

Margrét H. Blöndal

Icelandic, b. Reykjavík, 1970; lives in Reykjavík

In 1993, Margrét H. Blöndal graduated from the mixed-media department of the Icelandic Academy of Arts and Crafts, and in 1997 she received a MFA from the Mason Gross School of Arts, Rutgers University, New Jersey, USA.

Margrét has exhibited widely in Iceland and abroad since 1994. Her recent one-person exhibitions in 2007 were held at Solvent Space, Richmond, Virginia, USA; Mother's Tank Station, Dublin, Ireland; and Gallery Alessandra Bonomo, Rome, Italy. In 2005 she exhibited at Nicolas Krupp Gallery, Basel, Switzerland; Dandruff Space and Shroud, New York, USA; and in the Material Time Work Time Life exhibition of the Reykjavík Arts Festival.

Her recent participation in group exhibitions include shows in 2006 at the Museum of Akureyri, Iceland; Mother's Tank Station, Dublin, Ireland; and Kunsthaus Baselland, Muttlenz/Basel, Switzerland. In 2005, her works were included in exhibitions at MAC-Museum of Contemporary Art, Chile; Plug-In Institute of Contemporary Art, Manitoba, Canada; Site-Actions, Lodz, Poland; The Museum of Árnes, Iceland; and the National Gallery of Iceland.

Margrét's numerous awards in 2006 alone include her nomination for the Icelandic Visual Arts Awards, a two-year stipend from the Icelandic Artist's Fund, and her selection as a resident for the NKD Nordic Artists' Centre in Norway.

Margrét H. Blöndal — Ljósmynd/Photo Brooks Walker

Preifað á himnunni

Sýningin Preifað á himnunni staldrar ekki lengi við bóksaflega tilvisun í heiti hennar. Þótt grunnhugmynd Margrétar sé undirliggjandi í titlinum, þenur sköpunarferli hennar þá hugmynd að rekja ósýnileg lög af húð og móðu á óhlutbundinn hátt og af innsæi. Margrét skýnjar himnuna ýmist kyrra eða á hreyfingu, hún getur verið umlykjandi og umlukt – þegar um herbergi er að ræða – veggjum, lofti, gólfi, súlum og öllum kostum og göllum byggingarinnar. Eins og í fyrri innsetningum notar Margrét skúlptúra til að undirstrika eiginleika sýningasalgar B, sem hún skoðaði og uppgötvaði aðeins nokkrum dögum fyrir opnun sýningarinnar. Í sama rými hefur Margrét skapað skúlptúr úr efnum sem vinna með rýminu með áferð, vigt, línur og litum.

Skúlptúrar Margrétar eiga það sameiginlegt að bera merki meðhöndlunar: þeir hafa verið mótaðir, bundnir, vafnir, rúllaðir, kreistir teygðir, beygðir, krumpaðir, rifnir, brotnir eða settir saman. Uppstilling skúlptúranna í sýningasalnum endurspeglar athugun listamannsins á hverjum hlut út af fyrir sig en einnig sem hluta af hópi – ekki ólíkt því þegar tónlist er rituð, þar sem hver einasta nóta ákvarðast af staðsetningu hennar á nótnastrengnum, og röð nótna og hvílda ákvarða hljóm og þagnir, tón, takt, hljóðbyggingu og samsetningu tónverksins sem fjóð er í fíma. Skúlptúrar Margrétar minna á melóðiu og samhljóm, takt og hraða sem skilgreina hlutlaust rými og hægt og hljótt rafmagna rýmið sem þeir eru innan.

Einlæginn í verkum Margrétar kemur til af hæfileika hennar til að skapa viðkvæmt jafnvægi milli ásetnings og þess að afsala sér stjórn á efniviðnum og aðstæðum. Til að komast í þetta ástand fyrir sýninguna einbeitti hún sér meðvitað að sýningarrýminu í hugarum á meðan hún teiknaði og skrifaði á vinnustofu sinni nokkrum mánuðum áður en hún hóf að skapa skúlptúrana í sýningasal B. Teikningarnar í sýningasal C eru afkrastur langvarandi tilrauna Margrétar sem færðu vitund hennar inn á svið dulvitundarinnar þar sem hún getur

leyft sköpunarferlinu að þróast án þess að fyrirfram ákvæðnar hugmyndir hafi áhrif þar á. Verk hennar ógra og víkka sýn okkar: skúlptúrar sem einstakir hlutir mynda heil stjórnumerki og hver og einn er aðskilinn frá hinum og tengdur þeim með himnum sem verða „sýnilegar“ þeim sem virða hlutina hugsandi fyrir sér. Þótt Margrét stökkbreyti efnum og hugmyndum til að leggja fram myndræn rök, fela verk hennar í sér aragrúa merkinga og bjóða ekki upp á eina túlkun.

Yean Fee Quay, sýningarstjóri

Ljósmynd/Photo Brooks Walker

Touching the Membrane

The exhibition *Touching the Membrane* does not dwell on the literal implications suggested by its title. Though it underlies Margrét H. Blöndal's fundamental idea, her creative process expands the gesture of tracing invisible layers of skin or haze in an abstract and intuitive manner. Margrét senses the membrane as still or moving, or it could be encasing and encased—when a room is concerned—by the walls, ceiling, floor, pillars, and all the splendours and flaws of an architectural space. As in previous installations, she has used sculptural objects to accentuate the subtleties of Gallery B, which she explored and discovered just days before the opening of the exhibition. It is also in the same room that Margrét has created her sculpture from materials that respond to the space through textures, weights, lines, and colours.

Margrét's sculptures share a common indication of being manhandled: they have all been moulded, tied, wrapped, rolled, squeezed, stretched, bent, crumpled, torn, broken, or assembled. The placement of the sculptural elements in the gallery reflects the artist's simultaneous contemplation of each object on its own and as part of a group—not unlike writing musical notation, in which each single note is determined by its placement on the staff, and groups of notes and rests determine the sound and silence, pitch, rhythm, sonic structure and texture of a composition expressed through time. Margrét's sculptural objects are reminiscent of melody and harmony, tempo and meter that define an impartial space and quietly electrify the air around them. We sense curious articulations among the objects themselves and the space that holds them.

The openness in Margrét's works stems from her ability to achieve a delicate balance between intention and a surrender of control to her materials and circumstances. To reach this state for this exhibition, she consciously focused on the gallery space in her mind while drawing and writing in her studio during the months before she started creating the sculptural

objects in Gallery B. The drawings in Gallery C are results of Margrét's prolonged exercises that send her awareness to a subconscious level where she allows her creative process to unfold without becoming obscured by preconceptions. Her works challenge and expand our ways of seeing: sculptures as singular entities form entire constellations, and each and every one is separated from and joined to others by membranes that become "visible" to contemplating eyes. While Margrét compellingly mutates materials and ideas to make a visual argument, her works carry a multiplicity of meanings and do not offer a singular interpretation.

Yean Fee Quay, Curator

Ljósmynd/Photo Brooks Walker

2. desember, sunnudagur kl. 15:00

Listamannsspjall

Margrét H. Blöndal tekur þátt í leiðsögn um sýninguna

2 December, Sunday 15:00

Artist's talk

Margrét H. Blöndal joins a guided tour of the exhibition

Opið Opening hours

Hafnarhús Tryggvagata 17, daglega/daily 10–17

Kjarvalsstaðir Flókagata, daglega/daily 10–17

Ásmundarsafn Ásmundur Sveinsson Sculpture Museum, Sigtún

1.5.–30.9. daglega/daily 10–16

1.10.–30.4. daglega/daily 13–16

Ókeypis aðgangur alla fimmtudaga

Free entrance every Thursday

Aðgöngumiðinn gildir í þrjú daga í öll húsin

The admission ticket is valid for three days in all the museums
(Hafnarhús, Kjarvalsstaðir, Ásmundarsafn)

Alla sunnudaga kl. 15 er leiðsögn um sýningar á Kjarvalsstaðum og í Hafnarhúsi.

Guided Tours in English Thursdays at 3 pm. at Kjarvalsstaðir

Í boði er táknaðstúlkun við sunnudagsleiðsögn; þanta þarf tólkun með minnst viku fyrirvara.

Hægt er að þanta leiðsögn fyrir hópa 10–50 gesta.

Hægt er að fá leiðsögn á erlendum tungumálum.

Upplýsingar fraedsludeild@reykjavik.is

Bergumblab

